

VENDIM
Nr.7, datë 14.1.2004

**PËR MIRATIMIN E PROTOKOLLIT TË BISEDIMEVE, NDËRMJET KËSHILLIT TË
MINISTRAVE TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË DHE QEVERISË SË REPUBLIKËS
FEDERALE TË GJERMANISË PËR BASHKËPUNIMIN FINANCIAR DHE TEKNIK PËR
VITIN 2003**

Në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës dhe të neneve 17 dhe 23 të ligji nr.8371, datë 9.7.1998 "Për lidhjen e traktateve dhe marrëveshjeve ndërkombëtare", me propozimin e Ministrit të Punëve të Jashtme, Këshilli i Ministrave

VENDOSI:

Miratimin e protokollit të bisedimeve, ndërmjet Këshillit të Ministrave të Republikës së Shqipërisë dhe Qeverisë së Republikës Federale të Gjermanisë për bashkëpunimin financiar dhe teknik për vitin 2003.

Ky vendim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

KRYEMINISTRI
Fatos Nano

**PROTOKOLLI I REZULTATEVE TË BISEDIMEVE PËR BASHKËPUNIMIN FINANCIAR E
TEKNIK TË QEVERISË SË REPUBLIKËS FEDERALE TË GJERMANISË DHE QEVERISË SË
REPUBLIKËS TË SHQIPËRISË PËR VITIN 2003**

Nga data 24 deri në 25 nëntor 2003 në Tiranë u zhvilluan bisedimet midis delegacionit të Qeverisë së Republikës Federale të Gjermanisë dhe delegacionit të Qeverisë së Republikës të Shqipërisë për bashkëpunimin financiar dhe teknik.

Delegacioni gjerman u kryesua nga z. Dr. Leo Kreuz, drejtues seksioni në Ministrinë Federale për Bashkëpunim Ekonomik dhe Zhvillim. Drejtues i delegacionit shqiptar ishte Zëvendësministri i Ekonomisë, z. Luan Shahollari.

Listat e pjesëmarrësve të të dy delegacioneve janë bashkëngjitur si shtojca.

Bisedimet u zhvilluan në një atmosferë të hapur e konstruktive dhe u karakterizuan nga mirëkuptimi i ndërsjellë.

Drejtuesi i delegacionit shqiptar përshëndeti miqtë gjermanë dhe hapi bisedimet qeveritare.

Ai shprehu konsideratën më të lartë për bashkëpunimin e shkëlqyer 15-vjeçar me Republikën Federale të Gjermanisë, si dhe falënderoi Qeverinë gjermane për mbështetjen në procesin e pandalshëm të zhvillimit të demokracisë dhe të ekonomisë së tregut në vend. Në janar të këtij viti u nënshkrua në Tiranë hapja zyrtare e negociatave për Marrëveshjen e Stabilizim-Asocimit të Shqipërisë me BE-në. Qeveria shqiptare përshëndeti iniciativat e Qeverisë gjermane për sensibilizimin e qeverive të vendeve të tjera të industrializuara dhe të institucioneve ndërkombëtare financiare për të mbështetur procesin e integritetit të Shqipërisë në strukturat europiane. Me qëllim nxitjen e investimeve të huaja, si dhe për të përshpejtuar ritmet e zhvillimit ekonomik të vendit, në vitin 2003 janë ngritur tri agjenci të reja: Agjencia e nxitjes së investimeve të huaja, Agjencia për nxitjen e eksporteve, si dhe Agjencia për

ndërmarrjet e vogla dhe të mesme. Me këtë Qeveria shqiptare synon forcimin e sistemit liberal të tregtisë dhe të bashkëpunimit rajonal. Ekonomia shqiptare duhet të bëhet një pjesë reale e tregut rajonal prej 56 milionë banorësh. Qeveria shqiptare ka përmbushur në kohën e duhur detyrimet që dalin nga memorandumit i mirëkuptimit i qershorit 2001, duke nënshkruar marrëveshje të tregtisë së lirë me të gjitha vendet e rajonit. Kjo përvojë na shërben aktualisht në kuadrin e bisedimeve për nënshkrimin e një marrëveshjeje të tregtisë së lirë me BE-në. Qëllimi prioritar i Qeverisë së Shqipërisë është integrimi i Shqipërisë në BE. Në takimin e fundit mes Komisionit Europian dhe delegacionit të Qeverisë shqiptare u vlerësuan pozitivisht hapat e ndërmarra deri tani dhe u përcaktuan detyrat e ardhshme për përshpejtimin e reformave në të gjitha fushat. Në përfundim drejtuesi i delegacionit shqiptar shprehu bindjen e tij të thellë që bashkëpunimi i frytshëm dhe konkret, si dhe atmosfera e ngrohtë dhe miqësore mes dy vendeve tona do të vijojë edhe në të ardhmen, dhe se Shqipëria sheh në Republikën Federale të Gjermanisë një mik dhe partner të besueshëm në rrugën e saj drejt integritimit në BE.

Drejtuesi i delegacionit gjerman falënderoi për zemërsisht për përshkrimin interesant të gjendjes ekonomike dhe procesit të përafrimit me BE-në. Para 15 vjetësh, kur filloi bashkëpunimi dypalësh për zhvillim, një proces i tillë ishte i paparashikueshëm. Kur para pak kohësh, në praninë e Sekretarit të Shtetit Stather, ne festuam 15-vjetorin e bashkëpunimit, u bë e qartë se Shqipëria ka bërë hapin më të madh të zhvillimit në rajonin europian. Gjermania e ka mbështetur Shqipërinë pavarësisht nga qeveritë. Megjithatë situatën e vështirë të buxhetit të saj, Gjermania do t'i vërë në dispozicion Shqipërisë 16 milionë euro për vitin 2003. Kjo thekson rëndësinë e këtij bashkëpunimi. Një projekt i rëndësishëm dhe njëkohësisht me kërkesa shumë të larta është furnizimi me ujë i Elbasanit. Ky projekt duhet t'u hapte dyert investimeve direkte të huaja. Por momentalisht ai gjendet në një situatë kritike. Në rast se ky projekt nuk mund të futet në një rrugë të mbarë, fondet e premtuara për të duhet të përdoren në projekte të tjera. Një kusht i rëndësishëm për suksesin e projektit do të jetë përmbushja e detyrimeve kontraktuale.

Pala gjermane do të mbështesë edhe për disa muaj një qendër sociale për fëmijët në Tiranë. Ajo do të përshëndesë faktin nëse Qeveria shqiptare do të mund ta mbështesë financiarisht këtë qendër. Përgjithësisht bashkëpunimi bilateral ka qenë gjithmonë shumë i frytshëm dhe është karakterizuar nga respekti dhe besimi i ndërsjellë. Një qëllim i rëndësishëm i përbashkët është integrimi i Shqipërisë në strukturat europiane. Hapat më të rëndësishme në këtë drejtim duhet të ndërmerren nga populli dhe Qeveria shqiptare. Gjermania është e gatshme ta mbështesë, sipas mundësive, edhe më tej këtë përpjekje të tyre.

Të dyja palët mbështesin fushat kryesore të bashkëpunimit dypalësh: furnizimin me ujë të pijshëm dhe kanalizimet e ujërave të zeza (menaxhim ujërash); reforma e energjisë dhe ekonomisë; ndërtimi i ekonomisë së tregut, që nëpërmjet ndikimit të tyre në grupe të synuara të varfëra japin një ndihmesë të veçantë politike zhvillimore për luftimin e varfërisë në kuptimin e programit të veprimit 2015 të Qeverisë Federale.

Pala shqiptare informoi lidhur me gjendjen e negocimit të Marrëveshjes së Stabilizimit dhe Asocimit me Bashkimin Europian. Pala gjermane deklaroi se ajo vazhdon të jetë e gatshme të mbështesë procesin e përafrimit me Bashkimin Europian në kuadrin e bashkëpunimit financiar dhe teknik.

Të dyja palët ranë dakord që projektet brenda fushave të miratuara në bisedimet qeveritare 2003 të kontribuojnë në përmirësimin e kushteve të përgjithshme shoqërore dhe ekonomike të Shqipërisë dhe në këtë mënyrë të japin një ndihmesë të qenësishme për zhvillimin e mëtejshëm të vendit drejt Bashkimit Europian.

Drejtuesi i delegacionit gjerman deklaroi se brenda buxhetit 2003 për projekte të bashkëpunimit financiar dhe teknik miratohen gjithsej 16 milionë euro.

Bashkëpunimi financiar (BF)

1.1 Bashkëpunimi në vijim dhe aspekte themelore

Të dyja palët përshëndetën rivlerësimin e zyrës së KfW-së dhe dërgimin e z.Dr.Lütke Wöstmann si drejtues të zyrës si një ndihmesë të rëndësishme për intensifikimin e mëtejshëm të bashkëpunimit shqiptaro-gjerman.

Për çështjet e bashkëpunimit financiar në vijim, si dhe për aspektet themelore, përkatësisht të përgjithshme, u trajtuan në veçanti temat e mëposhtme:

1.1.1 Të përgjithshme

Të dyja palët ishin dakord për atë, që është e domosdoshme që koha administrative përgatitore për projektet e bashkëpunimit financiar të kufizohet në një minimum. Pika të rëndësishme këtu janë përfundimi i shpejtë i marrëveshjes qeveritare, kontratat e huave dhe të financimit, si dhe paraqitja në kohë e konfirmimeve ligjore përkatëse të domosdoshme, si p.sh. ratifikimi nga Kuvendi ose vlerësimet e Ministrisë së Drejtësisë. Në raste urgjente është i mundur - përjashtimisht - edhe një parafinancim i aktiviteteve të projektit nga mjetet e fondit për studime dhe ekspertë.

1.1.2 Fusha e furnizimit me ujë dhe e kanalizimeve të ujërave të zeza

Pala gjermane e nxiti Qeverinë shqiptare të vazhdojë me konsekuencë rrugën e nisur të reformës për menaxhimin e ujit.

Të dyja palët ranë dakord që, përveç vazhdimit të procesit të decentralizimit, të ndiqen më tej gjithashtu tema, si pjesëmarrja dhe përfaqësimi i përshtatshëm i grupeve të synuara (p.sh. në këshillat mbikëqyrës të ndërmarrjeve furnizuese), si dhe reforma tarifore dhe marrja përsipër nga pushteti qendror i borxheve të kaluara të ndërmarrjeve të komercializuara. Zbatimi i shpejtë i hapave të iniciuar të reformës duhet të ketë edhe në të ardhmen përparësi të dorës së parë.

Furnizimi me ujë dhe kanalizimet e ujërave të zeza në Shkodër

Pala gjermane informoi që vazhdimi i projektit ka vetëm atëherë kuptim, në qoftë se luftohen me siguri deficitet ekzistuese në fushën e furnizimit me ujë. Pala shqiptare propozoi që mjetet e parashikuara të përdoren pikë së pari me përparësi për furnizimin me ujë në Shkodër. Në raste emergjente në fushën e kanalizimeve do të verifikohen masa të veçanta në një fazë të mëpasshme përgatitore.

Furnizimi me ujë dhe kanalizimet e ujërave të zeza në zonën në Veri të Shqipërisë (Bajram Curri).

Pala gjermane informoi se një hulumtim i parë i bëshmërisë së një projekti të madh e të shtrenjtë të ujit të pijshëm e kanalizimeve të ujërave të zeza arriti në një rezultat negativ. Por, duhet të financohen hulumtime të mëtejshme dhe eventualisht masa urgjente përparësore në fushën e furnizimit me ujë dhe kanalizimeve të ujërave të zeza.

Furnizimi me ujë dhe kanalizimet e ujërave të zeza në Pogradec

Pala gjermane tërhoqi vëmendjen se zgjidhja teknologjike e përparuar, e parashikuar deri tani për pastrimin e ujërave të zeza vërtet që është e dëshirueshme, por kostot e larta operative që rrjedhin prej saj nuk do të mund të mbuloheshin vetëm prej pagesave tarifore të popullsisë. Për këtë arsye duhet të gjenden zgjidhje teknike më të thjeshta. Përveç kësaj duhet verifikuar nëse një pjesë e kostove operative do të mund të mbuloheshin nga pushteti qendror për të mbrojtur trashëgiminë natyrore botërore.

Më tej, pala gjermane sqaroi se mungesa e gatishmërisë për bashkëpunimin e menaxhuesve të ndërmarrjes së furnizimit me ujë (UK Pogradec) rrezikonte suksesin e projektit. Pala gjermane përshëndeti palën shqiptare për ristrukturimin e stafit menaxhues të ndërmarrjes së furnizimit me ujë (UK Pogradec). Më tej nevojitet urgjentisht një përmirësim i qartë i situatës menaxhuese të ndërmarrjes. Pala shqiptare merr përsipër të realizojë sa më shpejt përmirësimin e kërkuar, angazhohet plotësisht për plotësimin e mangësive të dala në procesin e zbatimit të projektit, duke marrë të gjitha masat e nevojshme në kohë sa më të shpejtë.

Furnizimi me ujë dhe kanalizimet e ujërave të zeza në Elbasan

Pas një viti e gjysmë operimi, ndërmarrja koncesionare Elber ndodhet në një situatë ekonomike shqetësuese. Pala gjermane tërhoq vëmendjen se është patjetër e domosdoshme që të respektohen me rreptësi përcaktimet kontraktuale të koncesionit. Për shkak të mungesës së mbështetjes në nivel komunal është penguar deri tani zbatimi në mënyrë të mjaftueshme i programit për instalimin e matësve. Barrë të mëtejshme financiare për Elber përbën edhe refuzimi i rritjes së tarifave (parashikuar në kontratë nga ana e këshillave komunale dhe enteve rregullatore), si dhe kërkesat e perealizueshme, në lidhje me tatimin mbi xhiron.

Si rrjedhojë e kësaj situatë, pala gjermane e konsideron suksesin e projektit si shumë të rrezikuar dhe i kërkon palës shqiptare që menjëherë të japë ndihmesën për zbatimin e programit të instalimit të matësve, si kusht paraprak themelor për të mbështetur furnizimin me ujë në Elbasan. Më tej pala gjermane kërkon mundësimin, brenda një kohe të shkurtër, e rritjes së tarifave në përputhje me kontratën dhe gjetjen e një zgjidhjeje për problemin e tatimit mbi fitimin. Pala gjermane tërhoq vëmendjen se kufizimi tejet i fortë i interesave ekonomike të një operatori privat e bën të pamundur

shfrytëzimin e premisave të Public-Privat-Partnership (PPP) për një funksionim të qëndrueshëm të sistemeve të furnizimit me ujë.

Pala gjermane përshëndeti propozimin e delegacionit shqiptar për të thirrur në një periudhë të shkurtër një "task-forcë", me përfaqësues të institucioneve shqiptare dhe të "Elber sh.p.k.", nën drejtimin e Zëvendësministrit të Rregullimit të Territorit dhe të Turizmit. Një përfaqësues i KfW-së do të marrë pjesë në seancat e "task-forcë". Kjo "task-forcë" duhet që të përcaktojë një program pune me referenca të qarta kohore për probleme ekzistuese, i cili duhet të miratohet nga palët pjesëmarrëse, si dhe të monitorojë realizimin e tij.

Furnizimi me ujë Kukës/Has/Kavajë

Vlerësimi i këtyre projekteve të mbyllura tregon se futja e tarifave që mbulojnë kostot, si dhe një përmirësim i ndjeshëm i rendimentit e vullnetit për reforma nga ana e menaxhimit, janë parakushte themelore për një funksionim të qëndrueshëm. Kështu që masat shoqëruese në sektorin e ujit në të ardhmen duhet të orientohen edhe më fort nga këto aspekte.

1.1.3 Fusha e energjisë

Pala gjermane vlerësoi rezultatet e arritura deri tani në zbatimin e planit shqiptar të veprimit për mëkëmbjen ekonomike dhe teknike të ekonomisë së energjisë elektrike. Ajo e nxiti Qeverinë shqiptare dhe ndërmarrjen e furnizimit me energji elektrike KESH të vazhdojnë në përpjekjet e tyre për rritjen e arkëtimeve dhe të zvogëlimin të humbjeve joteknike. I një rëndësie të veçantë është për këtë përmirësimi i identifikimit të konsumit nëpërmjet matësve, si dhe rritja e vjeljes së detyrimeve të grupit më të rëndësishëm të përdoruesve, pra të konsumatorëve privatë.

Studime të ndryshme kanë theksuar rëndësinë e veçantë që ka përmirësimi i kapaciteteve rajonale të transmetimit të energjisë elektrike. Kjo vlen në mënyrë të veçantë për periudhën kritike të dimrit. Përveç kësaj një përfshirje efiçente e Shqipërisë në rrjetin e transmetimit të Europës Juglindore ndihmon krijimin e një tregu rajonal të energjisë elektrike.

Studimet për realizimin me kosto të ulët të furnizimit me energji elektrike i japin një vend të veçantë përfshirjes së Shqipërisë në rrjetin rajonal të transmetimit të energjisë elektrike në nivelin 400 kw. Për momentin po shqyrtohen disa opsione për një përfshirje efiçente. Nga një këndvështrim tekniko-ekonomik duket se lidhja e nënstacionit të Tiranës nëpërmjet një linje ajrore 400 kw nëpërmjet Vaut të Dejës me Podgoricën është opsioni më i mirë. Për të siguruar lidhjen e rrjetit shqiptar me atë të Kosovës është parashikuar që segmenti Tiranë-Vau i Dejës të shtrihet teknikisht në atë mënyrë, që të mundësohet me kosto të ulët një degëzim nga Vau i Dejës për në Kosovë. Sipas palës gjermane projekti mund të shqyrtohet brenda një kohe të shkurtër.

Pala shqiptare theksoi se ndërtimi i linjës Shqipëri-Mali i Zi ka prioritet të lartë për të, pasi është e rëndësishme për krejt rajonin. Meqë transmetimi i energjisë elektrike duhet të menaxhohet në mënyrë ekonomike, pala gjermane do të shqyrtojë mundësinë e dhënies së një kredie të përzier financimi të lirë (mjete financiare nga fondi i bashkëpunimit financiar dhe mjete financiare të KfW-së).

Duke pasur parasysh paqartësinë aktuale të financimit të ndërtimit të linjës në territorin e Malit të Zi (me koston totale të parashikuar afërsisht në shumën prej 7.3 milionë euro), pala shqiptare do të shqyrtojë nëse financimi i komplet linjës 400 kw nga Tirana në Podgoricë mund të kryhet nëpërmjet saj. Kusht për një iniciativë të tillë ndërkufitare do të ishte që konditat e këtij bashkëpunimi, ndërmjet Qeverisë shqiptare dhe Malit të Zi, do të mund të sqaroheshin shpejt dhe në mënyrë të kënaqshme për të dyja palët.

Pala gjermane deklaroi gatishmërinë e saj në rast të interesit parimor të të dy qeverive për këtë ecuri, të mbështesë masat plotësuese përgatitore të nevojshme (formulimin e marrëveshjeve ndërmjet KESH dhe EPCG) nga fondi i Europës Juglindore për studime dhe ekspertë.

Pala shqiptare deklaroi se pranimi i një financimi miks do të bëhet në përputhje me marrëveshjet që Republika e Shqipërisë ka me institucionet financiare ndërkombëtare për kredimarrjen.

Furnizimi me energji elektrike në jug të Shqipërisë

Nevoja për financimin e këtij projekti është më e lartë nga ç'ishte parashikuar në fillim. Për këtë arsye me mjetet financiare në dispozicion deri tani mund të mbulohej vetëm një pjesë e projektit. Për rehabilitimin e pjesës së mbetur (kryesisht hidrocentrali Bistrica II), do të nevojiten investime shtesë me një shumë prej afro 9,5 milionë euro. Të dyja palët ranë dakord të vlerësojnë financimin e

këtyre investimeve me një kredi mikse, mjete financiare të tregut (p.sh. financim i përzier i lirë 15 % nga bashkëpunimi financiar + 85% mjete financiare të KfW-së). Pala shqiptare deklaroi se pranimi i një financimi miks do të bëhet në përputhje me marrëveshjet që Republika e Shqipërisë ka me institucionet financiare ndërkombëtare për kredimarrjen.

1.1.4 Reforma ekonomike/ndërtimi i ekonomisë së tregut

Të dyja palët u shprehën të kënaqura lidhur me bashkëpunimin pozitiv në sektorin e financës për mbështetjen e biznesit të vogël e të mesëm. Mjetet financiare të programit për mbështetjen e këtij biznesi aktualisht po vihen në dispozicion nëpërmjet Pro Credit Bank.

Të dyja palët ranë dakord që mjetet financiare në shumën prej 2,81 milionë euro, që janë tashmë gati për financimin e biznesit të vogël në zonat rurale dhe urbane, të shpërndahen nëpërmjet fondacionit FEFAD, sipas procedurave të zgjedhura në të kaluarën. Shteti shqiptar pranoi që t'ia kalojë mjetet financiare fondacionit FEFAD me kushtet e transferimit. Nga ana e vet fondacioni FEFAD do të lidhë Kontrata huadhënieje me institucione të kualifikuara.

1.1.5 Projekte të tjera

Sistemi i menaxhimit të mbetjeve Korçë/Pogradec (më parë për juglindjen e Shqipërisë).

Të dyja palët tërhoqën vëmendjen, lidhur me rëndësinë e përpjekjeve më të mëdha për përmirësimin e menaxhimit të mbetjeve, sikurse u diskutua edhe me rastin e vizitës së Sekretarit të Shtetit z. Stather. Në këtë kuadër menaxhimi i mbetjeve në Korçë e Pogradec, si projekt pilot merr një rëndësi të veçantë.

Për fillimin e fazës së dytë të studimit të fizibilitetit për këtë projekt nevojitet miratimi në nivel kombëtar (Këshilli Kombëtar i Rregullimit të Territorit) i terrenit të zgjedhur për fushën e mbetjeve. Ndërkohë nga bashkia e Maliqit dhe qarku i Korçës është miratuar si vend i tillë Maliqi. Pala gjermane tërhoqi vëmendjen, lidhur me një miratim të menjëhershëm të këtij terreni në nivel kombëtar, pasi në rast të kundërt do të shkaktoheshin vonesa në fillimin e fazës së dytë të studimit, parashikuar në mes të muajit nëntor 2003

1.2 Projekte të reja

Të dyja palët ranë dakord që me mjete nga bashkëpunimi financiar për vitin 2003 me një shumë prej 13,0 milionë euro të marrin në konsideratë realizimin e projekteve të mëposhtme:

1.2.1 Kanalizimet e ujërave të zeza Kavajë (vazhdim)	5,5 milionë euro
1.2.2 Kanalizimet e ujërave të zeza Korçë (vazhdim)	5,0 milionë euro
1.2.3 Planifikimi familjar (shtesë)	1,0 milionë euro (kontribute financimi)
1.2.4 Furnizimi me energji elektrike në jug të Shqipërisë (Bistrica II, financim i përzier, vazhdim)	1,5 milionë euro (hua)

Huaja jepet për një periudhë 40-vjeçare, me një përqindje interesi prej 0,75%.

p.a.(pro anno). Shlyerja e huasë filloi pas 10 vjetësh.

Për të plotësuar instrumentet e deritanishme të financimit, KfW-ja për llogari të vet mund të vërë në dispozicion kredi financuese për mbështetjen e projekteve të rëndësishme për politikën e zhvillimit për institucione apo biznese shtetërore apo private. Në qendër ndodhen si projekte të infrastrukturës sociale dhe ekonomike, ashtu dhe mbështetja e sektorit financiar. Në këtë kuadër KfW-ja vepron e ngarkuar posaçërisht nga Qeveria e Republikës Federale të Gjermanisë.

Për shkak të karakterit të projekteve që do të financohen, Shqipëria njeh rëndësinë për vënien në dispozicion në kohën dhe shumën e duhur të valutës së këmbyeshme për plotësimin e pakufizuar të borxhit (transferimi i valutës) përkundrejt KfW-së dhe përpiqet ta përmbushë këtë kërkesë duke respektuar afatet. Në këtë kuadër Shqipëria siguron të mos e vërë KfW-në në një pozicion më të disfavorshëm, krahasuar me institucione financuese shumëpalëshe.

1.3 Bashkëpunimi i ardhshëm

Në kuadër të sektorëve kyç të bashkëpunimit u ra dakord që ky i fundit të vazhdojë për këto projekte:

- Efienca e energjisë dhe mbështetja e energjive të rinovueshme;
- Sektori i financës - mikrosigurimet/mikrofinancimet;
- Menaxhimi i mbetjeve Korçë/Pogradec;
- Programi i financimit në sektorin e ujit;
- Kanalizimet e ujërave të zeza Vlorë;
- Furnizimi me ujë të pijshëm dhe kanalizimet e ujërave të zeza Ballsh, Përmet, Tepelenë;

- Mbrojtja e mjedisit, liqeni i Ohrit (WV/AE Pogradec) (shtesë financuese).

Këto projekte duhet të përgatiten nëpërmjet ekspertëve dhe/ose nëpërmjet studimeve të fizibilitetit.

2. Bashkëpunimi teknik

Të dy delegacionet ranë dakord që mjetet financiare të bashkëpunimit teknik t'i përdorin kryesisht për projekte, që synojnë afrimin e Shqipërisë me Bashkimin Europian, kryesisht në sektorin e reformës ekonomike/ndërtimit të ekonomisë së tregut. Nëpërmjet tyre synohet përmirësimi i kushteve të jetesës, veçanërisht për popullsinë e varfër. Krahas përmirësimeve të kushteve bazë ekonomike bashkëpunimi teknik dypalësh mbështet projekte në zona me struktura të dobëta, me qëllim që të përmirësohen mundësitë e njerëzve, që jetojnë në këto zona. Zonat më prioritare janë rajonet veriore të Shqipërisë dhe rajoni rreth Korçës e Pogradecit.

2.1 Bashkëpunimi teknik në vazhdim

Të dyja palët u shprehën të kënaqura me zbatimin e deritanishëm të projekteve aktuale në vazhdim. Në veçanti u diskutuan pikat e mëposhtme:

2.1.1 Modernizimi i ekonomisë bujqësore në Shqipëri

Të dyja palët bashkëpunojnë në mirëbesim të plotë për këtë projekt. Në kuadër të një dialogu intensiv profesional po punohet lidhur me tema të rëndësishme për afrimin me Bashkimin Europian, duke përmirësuar njëkohësisht bazat, që në të ardhmen prodhimet bujqësore shqiptare të mund të tregtohen më shumë në tregun europian. Një element i rëndësishëm në këtë kuadër është përmirësimi i cilësisë. Faza aktuale përfundon në vitin 2004 dhe për vazhdimin e saj të mëtejshëm për një periudhë dyvjeçare nevojiten mjete të reja financiare. Së shpejti projekti do të vlerësohet nga një grup ekspertësh gjermanë e shqiptarë.

2.1.2 Hartimi i një plani urbanistik për qendrën e Tiranës

Të dyja palët shprehën kënaqësinë e tyre lidhur me përfundimin me sukses të konkursit urbanistik për qendrën e Tiranës. Në dispozicion kanë mbetur dhe rreth 100 000 euro. Në rast se këto fonde nuk do të përdoren për një projekt tjetër të Bashkisë së Tiranës, pala shqiptare deklaroi se fondet mund të përdoren në kuadër të fondit të studimeve e të ekspertëve për projekte të tjera. Pala shqiptare ka ndërmend që së shpejti të bëjë propozime konkrete përkatëse.

2.1.3 Këshillimi ligjor i Bankës së Shqipërisë

Faza e parë e projektit përfundon më 31.12.2003. Ky projekt e ka ndihmuar Bankën e Shqipërisë në çështje të ndryshme ligjore, duke kontribuar në një "kuptim më të mirë të çështjeve të bankave qendrore europiane, si dhe të monedhës europiane. Gjatë konsultimeve të vitit 2003 pala shqiptare shprehu dëshirën për këshillim lidhur me përafrimin me sistemin monetar europian. Në këtë kuadër pati para pak kohësh një mision ekspertësh, që saktësoi më tej pikat konkrete të nevojës për këshillim. Ky lloj bashkëpunimi do të financohet me mjete nga fondi për studime dhe ekspertë.

2.1.4 Fondi i studimeve dhe i ekspertëve (i vjetër)

Fondi (me një shumë prej rreth 2,3 milionë euro) përfshin 14 masa të veçanta. Janë në dispozicion edhe rreth 190 000 euro, që mund të përdoren për ndonjë masë të vogël.

2.1.5 Fondi i studimeve dhe i ekspertëve 2002

Fondi ka mjete financiare të pambuluara në shumën rreth 390 000 euro.

2.2 Premtime të reja

Shuma e përgjithshme e bashkëpunimit teknik të deritanishëm me Republikën e Shqipërisë kap shifrën 35,5 milionë euro. Për vitin 2003 Republika Federale e Gjermanisë i akordon Republikës së Shqipërisë, një subvencion tjetër për zbatimin e projekteve të bashkëpunimit teknik në shifrën 3.0 milionë euro.

2.3 Përdorimi i mjeteve financiare

Të dy delegacionet janë të mendimit që të përdoret shuma (pika 2.2) për projektet e mëposhtme:

2.3.1 Fuqizimi i ekonomisë në rajonin Korçë/Pogradec dhe në veri të Shqipërisë nëpërmjet kualifikimit profesional 100 milionë euro

2.3.2 Modernizimi i ekonomisë bujqësore e ushqimore dhe përafrimi i saj me Bashkimin Europian (shtesë) 0,75 milionë euro

2.3.3 Fondi i studimeve dhe i ekspertëve 2003 1,25 milionë euro

Të dy delegacionet ranë dakord të mbështesin me mjete financiare nga fondi i studimeve dhe ekspertëve masat e mëposhtme:

- Këshillim për zhvillimin e tregut të kapitalit (trajnim i punonjësve të bursës, dialog rajonal);
- Këshillim për zhvillimin e profesionit të auditit, ekspertëve të kontabilitetit;
- Mbështetje për kualifikimin e gjykatësve dhe avokatëve në fushën e së drejtës së falimentimit;

- Këshillim për përafrimin e Bankës së Shqipërisë si bankë qendrore, me sistemin e bankave qendrore europiane;

- Shkëmbim profesional i menaxherëve shqiptarë me ekonominë gjermane dhe forcimi i shoqatave shqiptare të biznesmenëve, faza e dytë;

- Mbështetje e bashkëpunimit teknik dypalësh;

- Mbështetje për zyrën-*antidumping* pranë Ministrisë së Ekonomisë;

2.4 Bashkëpunimi i ardhshëm

Të dy delegacionet ranë dakord të marrin në konsideratë fushat e mëposhtme për këshillin e asistencës në kuadër të bashkëpunimit teknik në të ardhmen:

- Mbështetja komunale e bizneseve në qytete të përzgjedhura (projekt i ri);

- Mbështetja rajonale për ekonominë dhe punësimin në rrethe me strukturë të dobët të zonave veriore të Shqipërisë, faza e dytë;

- Masa për pakësimin e varfërisë për persona me aftësi të kufizuar nëpërmjet integrimit të tyre në ekonomi e shoqëri (projekt i ri);

- Forcimi i mbrojtjes së konsumatorit;

- Verifikimi i mundësisë së mbështetjes për Agjencinë e Nxitjes së Investimeve të Huaja, Agjencinë e Nxitjes së Eksporteve, Agjencinë e Ndërmarrjeve të Vogla dhe të Mesme;

- Shtim i fondit të studimeve e të ekspertëve;

- Euregio liqeni i Prespës - zhvillim rajonal ndërkufitar: pjesa shqiptare e këtij bashkëpunimi për fazën e dytë;

- Verifikimi i mundësisë së mbështetjes për ngritjen e një infrastrukture metrologjike shqiptare;

- Verifikimi i mundësisë së mbështetjes së Drejtorisë së Gjeologjisë të Shqipërisë.

3. Forma të tjera të bashkëpunimit teknik

3.1. Ekspertë të integruar

Delegacioni gjerman theksoi se Republika Federale është e gatshme të ndihmojë Shqipërinë për të mbuluar nevojat për ekspertë në fusha me rëndësi për zhvillimin e vendit, të tilla ku mungojnë ekspertë vendas. Në këtë kuadër qeveria federale mund të asistojë për gjetjen e ekspertëve të përshtatshëm në tregun gjerman të punës dhe të sigurojë financimin e tyre, brenda mundësive të veta financiare.

Aktualisht ndodhen në Shqipëri dy ekspertë të integruar, që punojnë në fushën e formimit profesional dhe në atë të bujqësisë. Ndërmjetësimi për gjetjen e ekspertëve në të ardhmen do të përqëndrohet kryesisht në pikat kyçe të vendosura nga të dy qeveritë.

Kërkesat për ekspertë të integruar mund t'i paraqiten "Qendrës për migrim ndërkombëtar e zhvillim (CIM)" Barckhausstr. 16, D-60325 Frankfurt/M, nëpërmjet ambasadës gjermane. Kërkesat mund të paraqiten nga struktura publike apo private shqiptare.

3.2 Veprimtaria e fondacioneve politike gjermane

Delegacioni gjerman vuri në dukje se aktualisht fondacioni Fridrich-Ebert, ai Konrad-Adenauer dhe Hanns-Seidel vazhdojnë të veprojnë në Shqipëri, të mbështetur financiarisht nga qeveria federale. Përveç kësaj Instituti për Bashkëpunim Ndërkombëtar i Shoqatës së Shkollave të Larta të Gjermanisë realizon masa mbështetëse për arsimimin e të rriturve.

3.3 Puna e qendrave kishtare

Kryesuesi i delegacionit gjerman informoi se Qeveria e Republikës Federale të Gjermanisë mbështet financiarisht dhe bashkëpunimin për zhvillim të institucioneve kishtare gjermane në Shqipëri.

3.4 Shërbim këshillues i Senior-Experten-Service (SES)

Pala gjermane informoi lidhur me veprimtarinë e SES-së të mbështetur nga qeveria federale. Pikë kyçe e këshillimit nëpërmjet ekspertëve në pension, ndërkohë, është eliminimi i problemeve teknike dhe/ose ekonomike të bizneseve të vogla e të mesme.

4. Kushtet për zbatimin e projekteve

Të dy delegacionet janë të mendimit se të gjitha shërbimet e parashikuara në këtë protokoll (në

pikat 1 dhe 2) mund të realizohen nga pala gjermane vetëm pasi:

- Qeveria e Republikës Federale të Gjermanisë të ketë marrë një vendim pozitiv pas shqyrtimit të projekteve/programeve nëpërmjet Bankës për Rindërtim (KfW) dhe Shoqërisë Gjermane për Bashkëpunim Teknik (GTZ) dhe/ose një organizmi tjetër të ngarkuar me zbatimin e projekteve;

- të jetë siguruar financimi i plotë i projektit/programit;

- të kenë hyrë në fuqi marrëveshjet ndërkombëtare ende të palidhura (marrëveshje qeveritare dhe marrëveshjet për projekte), kontratat e financimit apo kredidhënies, si dhe marrëveshjet e zbatimit me KfW-në, GTZ-në dhe të tjera organizma zbatuese, nëse ka të tilla.

5. Kufizim

Pala gjermane tërheq vëmendjen, në mënyrë të veçantë, lidhur me faktin se projektet për bashkëpunim financiar (pika 1) dhe të bashkëpunimit teknik (pika 2) shfuqizohen pa zëvendësim, nëse 8 vjet pas vitit të miratimit të projektit nuk janë përfunduar marrëveshjet për zbatim, d.m.th. kontratat e financimit/huadhënies në rastin e bashkëpunimit financiar dhe shkëmbimi i notave në rastin e bashkëpunimit teknik. Për projektet e vitit 2003 ky afat përfundon më 31.12.2011.

Nëse një ose disa prej projekteve të përmendura nuk zbatohen apo zbatohen pjesërisht, atëherë ai/ato mund të zëvendësohen me një apo disa projekte të tjera në marrëveshje ndërmjet të dyja palëve.

6. Deklaratë

Pala gjermane përshëndeti masat e marra nga Qeveria shqiptare për luftën kundër korrupsionit. Qeveria e Republikës Federale të Gjermanisë dhe Qeveria e Republikës së Shqipërisë shprehin të njëjtin vlerësim se korrupsioni dëmton qeverisjen e mirë, shpërdoron mjetet financiare dhe ka efekte të gjera negative si në zhvillimet ekonomike, dhe në ato sociale. Ai rrezikon besueshmërinë e bashkëpunimit për zhvillim, mbështetjen e tij nga opinioni publik dhe dëmton përpjekjet e të gjithë atyre që punojnë për mbështetjen e zhvillimit të qëndrueshëm. Korrupsioni pengon konkurrencën e hapur dhe transparente, ndër të tjera edhe konkurrencën që synon çmim e cilësi.

Të dyja qeveritë do të punojnë ngushtë me njëra-tjetrën për të garantuar transparencë, llogaridhënie dhe integritet për përdorimin e mjeteve publike, financiare dhe për të shmangur mundësitë për veprime të korruptuara në bashkëpunimin e tyre për zhvillim.

Të dyja delegacionet ranë dakord që konsultimet dhe bisedimet e ardhshme qeveritare të zhvillohen në Tiranë në vitin 2004. Afatet do të përcaktohen më vonë.

Ky protokoll është hartuar në gjuhën shqipe dhe atë gjermane.

Ky protokoll hyn në fuqi pasi pala shqiptare të vërë në dijeni palën gjermane me anë të një note verbale, lidhur me përfundimin e procedurave ligjore për miratimin e tij.

Tiranë, 25 nëntor 2003

Për delegacionin e Qeverisë së Republikës
Federale të Gjermanisë

Për delegacionin e Qeverisë së Republikës të
Shqipërisë

Z. Dr. Leo Kreuz

Z. Luan Shahollari